

SLIK VISER DU ENERGIEKETTEN I FYSISK BUTIKK

Som forhandler er det ditt ansvar å sørge for at energietiketten plasseres riktig på alle produkter som er utstilt i butikken.

Krav til energimerking

Det er et krav at energirelaterte produkter som omfattes av energimerkeforskriften for produkter, skal være tydelig energimerket når de er utstilt i butikken. Denne veilederen gir deg kunnskap om hvilke produkter som skal ha energietikett, hvilken etikett som skal vises, størrelse og plassering av energietiketten, og hvordan man leser energietiketten for de ulike produktgruppene.

Produkter som skal ha ny energietikett, med energiskala fra A til G

Som forhandler kan du ha produkter i butikken som er levert med gammel energietikett, der du må bytte til ny energietikett. Det følger av den produktspesifikke forordningen¹ når du må bytte til den nye etiketten. Følgende produkter har allerede energietikett med ny skala:

• Kjøleskap	• TV-er og elektroniske skjermer
• Fryser	• Kjøleapparater til bruk ved direkte salg
• Vaskemaskiner og vaskemaskiner med tørketrommel	• Lyskilder
• Oppvaskmaskin	• Smarttelefoner og nettbrett

Noen produkter har fortsatt gammel energietikett, med energiskala fra A+++ til G

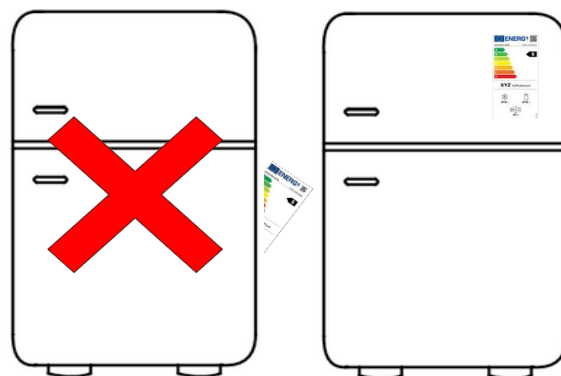
Noen produktgrupper som omfattes av energimerkeforskriften for produkter, skal fortsatt merkes med gammel energietikett (den som fulgte produktet). Disse vil etter hvert også få ny energietikett, men foreløpig er de som skal ha energietikett med gammel skala følgende produktgrupper:

• Varmeovn (fastbrensel, gass og olje)	• Varmtvannsbereder og varmtvannsbeholdere
• Stekeovner og avtrekkshefter	• Ventilasjonsaggregater til boliger
• Tørketrommel	• Anlegg for romoppvarming
• Klimaanlegg/ luft-til-luft-varmepumper	• Kjeler for fast brensel
	• Kjøleskap og frysenskap til yrkesbruk

Ditt ansvar

Som forhandler er det ditt ansvar å sørge for at:

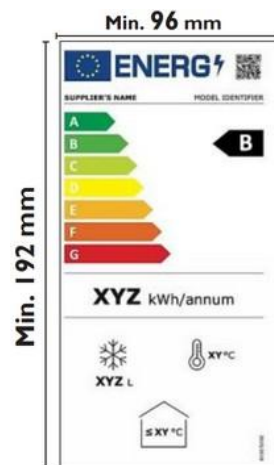
- Energietiketten er plassert riktig på det utstilte produktet, og er godt synlig på utsiden av produktet, enten på forsiden eller på toppen (se de spesifikke kravene i forordningen hvis du er i tvil).
- Produkter som vises i f.eks. utstillingsmontre, skal også merkes
- Modellbetegnelsen på etiketten samsvarer med produktets modellbetegnelse
- Forbrukerne kan få se produktdatabladet i fysisk eller elektronisk form

Alle produkter som tilbys for salg (med prislapp eller annet teknisk salgsfremmende materiell), skal være merket.

Krav til merkingen

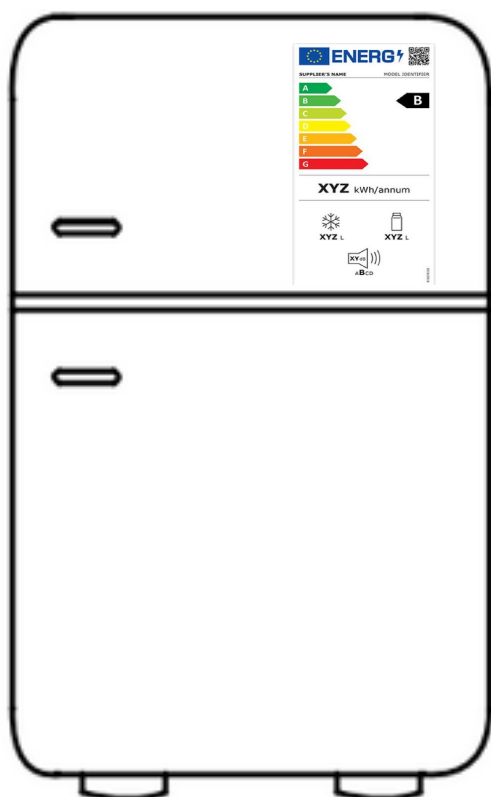
- Etiketten skal være godt synlig. Det er ikke tillatt å dekke deler av etiketten med f.eks. en prislapp eller reklameskilt.
- Kravene til etikettens størrelse varierer mellom ulike produkter. Se detaljer i de produktspesifikke forordningene.

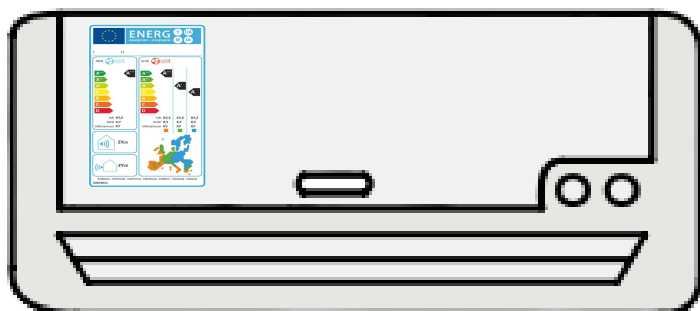
1. De [produktspesifikke forordninger](#) bestemmer når du skal bytte til nye energietiketter

RIKTIG MÅTE Å ENERGIMERKE PRODUKTENE I BUTIKKEN

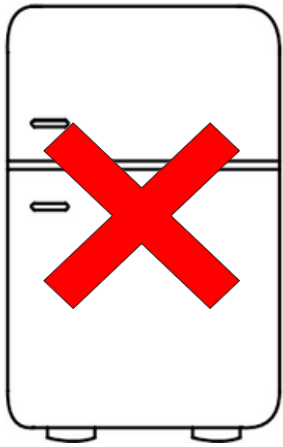
Eksempel med et produkt som har fått ny energietikett

Eksempel med et produkt som har gammel energietikett

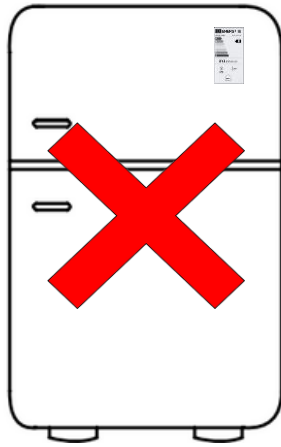

"VANLIG FEIL"

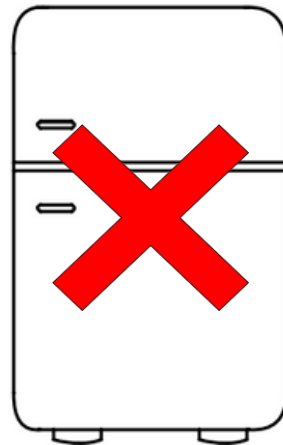
Produktet mangler energietikett

Det er obligatorisk å merke alle produkter som er omfattet av energimerkeforskriften for produkter, med en energietikett.

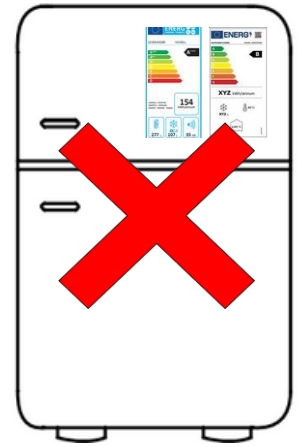
Feil størrelse eller farge

Etiketten skal ha riktig størrelse i henhold til den produktspesifikke forordningen og skal gjengi korrekte farger. Unntaksvis kan energietiketten vises i svart/hvitt, som for lyskilder, dersom emballasjen også er i svart/hvitt.

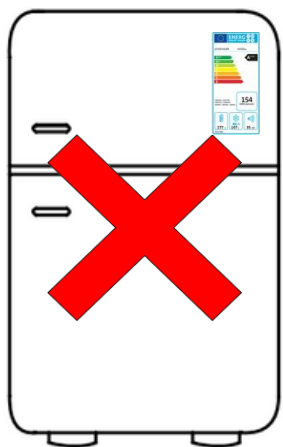
Feilplassering av energietiketten

Energietiketten skal være godt synlig på utsiden av produktet, enten på forsiden eller på toppen (se den produktspesifikke forordningen hvis du er i tvil). Det er ikke tillatt å plassere energietiketten inne i produktene.

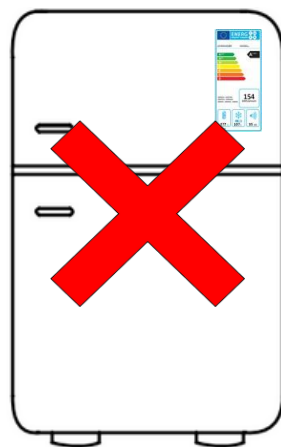
Vise to ulike etiketter

Det er ikke tillatt å vise frem gammel og ny energietikett samtidig. Produktgrupper som omfattes av de nye forordningene skal bare ha den nye etiketten. Alle andre produktgrupper som omfattes av en forordning om energimerking, skal bare ha den gamle etiketten.

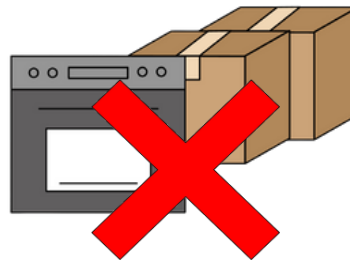
Utgåtte enheter

For produkter innen produktgrupper som har fått reskalert energietikett og som ble brakt i omsetning før 1. november 2020, men som ikke lenger bringes i omsetning etter 1. november 2020, eller når leverandørens virksomhet opphører, og hvis forhandlere ikke klarer å få tak i en ny energietikett for utgåtte enheter, har de ikke lov til å selge disse enhetene etter 01. desember 2021.

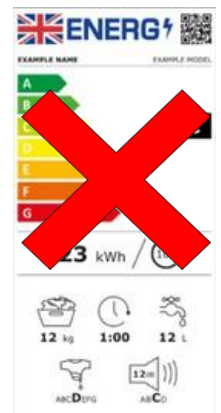
Overgang fra gammel til ny etikett

For produkter innen produktgrupper som har fått reskalerte energietiketter: Som forhandler må du, etter 1. mars 2021, kontakte leverandør dersom du selger produkt med gammel etikett. Leverandøren skal skaffe til veie reskalert etikett.

Produkter som selges samlet

Identiske produkter som selges samlet, skal også merkes. Du trenger ikke å merke alle produktene som selges samlet, men du må **sørge for at minst én etikett er godt synlig og tydelig fra alle vinkler som de samlede produktene kan nås fra.**

Britisk energietikett

Det er kun tillatt å bruke energietikett med EU-flagg. Etikett med britisk flagg skal ikke benyttes.

MINIMUMSSTØRELSE FOR ENERGIEKETTER I BUTIKKEN

Minimumsstørrelser, nye energietiketter

	Bredde	Høyde
Smarttelefoner og nettbrett	68 mm	136 mm
Skjermer med mindre enn 50 tommer	57.6 mm	115.2 mm
Fjernsyn og elektroniske skjermer		
Kjøle-/fryseprodukter		
Vinkjøleskap		
Vaskemaskiner	96 mm	192 mm
Oppvaskmaskiner		
Kombinerte vaskemaskiner-/tørketromler		
Kjøle-/fryseapparater til direkte salg		
Lyskilder- Energietikett i standardstørrelse	36 mm	72 mm
Lyskilder- Energietikett i liten størrelse	20 mm	54 mm

Minimumsstørrelser, gamle energietiketter

	Bredde	Høyde
Kombinerte klimaanlegg/ L/L varmepumper	120 mm	210 mm
Fastbrenselkjeler med supplerende pakker	210 mm	297 mm
Stekeovner	85 mm	170 mm
Avtrekkshette	60 mm	120 mm
Kjøleskap og fryseskap til yrkesbruk	110 mm	220 mm
Anlegg for romoppvarming	105 mm	200 mm
Varmtvannsberedere og varmtvannsbeholdere		
Anlegg for romoppvarming med supplerende pakker	210 mm	297 mm
Varmtvannsberedere og varmtvannsbeholdere med supplerende pakker		
Klimaanlegg som gir bare kjøling eller oppvarming		
Kombinerte klimaanlegg med dobbeltkanal		
Klimaanlegg med dobbeltkanal som gir bare kjøling eller oppvarming		
Kombinerte klimaanlegg med enkeltkanal	100 mm	200 mm
Klimaanlegg med enkeltkanal som gir bare kjøling eller oppvarming		
Tørketrommel med avtrekk eller med kondensering	120 mm	210 mm
Tørketrommel som er gassfyrt		
Ventilasjonsaggregater til bolig	75 mm	150 mm
Varmeovner (fastbrensel, gass, olje)	105 mm	200 mm
Fastbrenselkjeler		

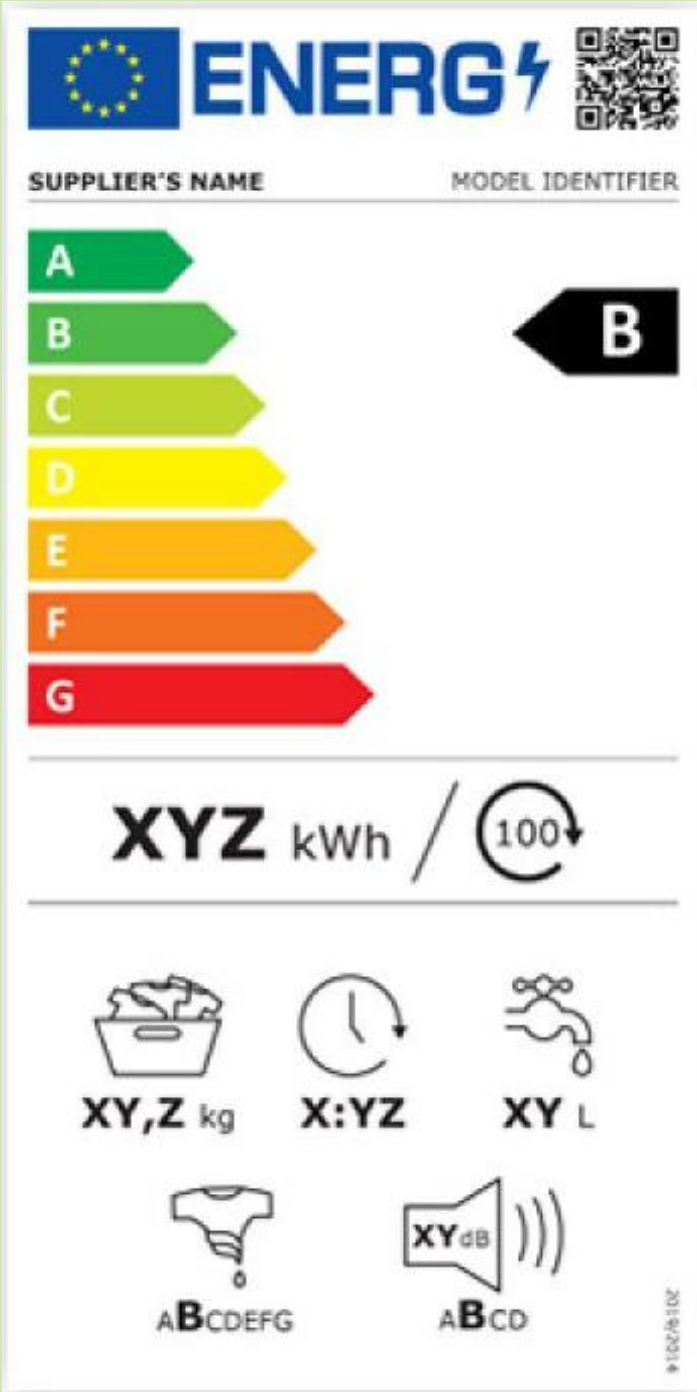
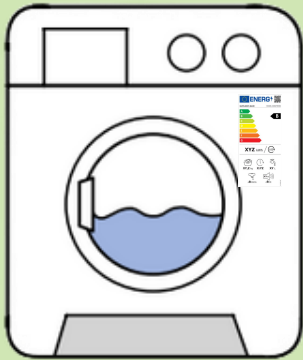
PLASSERINGEN AV ENERGIMERKINGEN PÅ PRODUKTENE I BUTIKKE

Produktet	Plassering av energietiketten
Smarttelefoner og nettbrett	Etiketten skal vises i nærheten av produktet, være festet til det, eller være plassert på en slik måte at den er godt synlig og entydig viser til den spesifikke modellen.
Fjernsyn og elektroniske skjermer	Etiketten skal vises enten på forsiden av eller festet til apparatet, eller plassert på en synlig måte. En elektronisk energietikett kan vises på den elektroniske skjermen i stedet for en trykt energietikett, dersom skjermen hele tiden er slått på i butikken. Energietiketten må være godt synlig, ha riktig størrelse og oppløsning. TV-er og elektroniske skjermer som er utstilt med emballasje til salg i butikken, skal ha energietiketten plassert på emballasjen eller på et skilt med energietiketten i nærheten av emballasjen, slik at den er godt synlig.
Kombinerte vaskemaskiner-/tørketromler	Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.
Kjøle-/fryseapparater til direkte salg	
Vaskemaskiner	
Vinkjøleskaper	
Kjøle/fryseprodukter	
Klimaanlegg og luft-til-luft varmepumper	
Tørketromler	
Ventilasjonsaggregater til bolig	
Kjøleskap og fryseskap til yrkesbruk	
Varmtvannsberedere og varmtvannsbeholdere	
Stekeovner	
Avtrekkshette	
Oppvaskmaskiner	
Varmeovner (fastbrensel, gass, olje)	Etiketten skal vises utvendig på fremside av enheten på en synlig måte.
Anlegg for romoppvarming	
Fastbrenselkjeler	
Lyskilder i emballasje	Emballasjen skal plasseres i butikken slik at energieffektivitetspilen eller energietiketten vender mot forbrukerne.
Lyskilder	Uttelte lyskilder uten emballasje med pris informasjon i butikken skal ha energietikett eller energieffektivitetspilen i nærheten av prisen på en synlig måte.

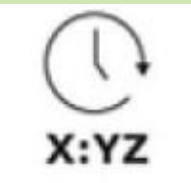
HVORDAN ENERGIMERKE VASKEMASKINER?

Hvordan leser du energietiketten for:

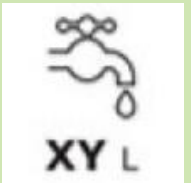
VASKEMASKIN

Kapasitet (kg)

Varighet av “Eco 40-60”-programmet
(t:min)

Vannforbruk per
vaskeomgang (liter)

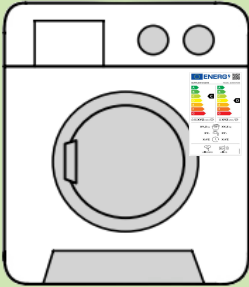
Sentrifugeringsevne-
klasse

Støyklasse og lydnivå
(dB(A)) ved
sentrifugering

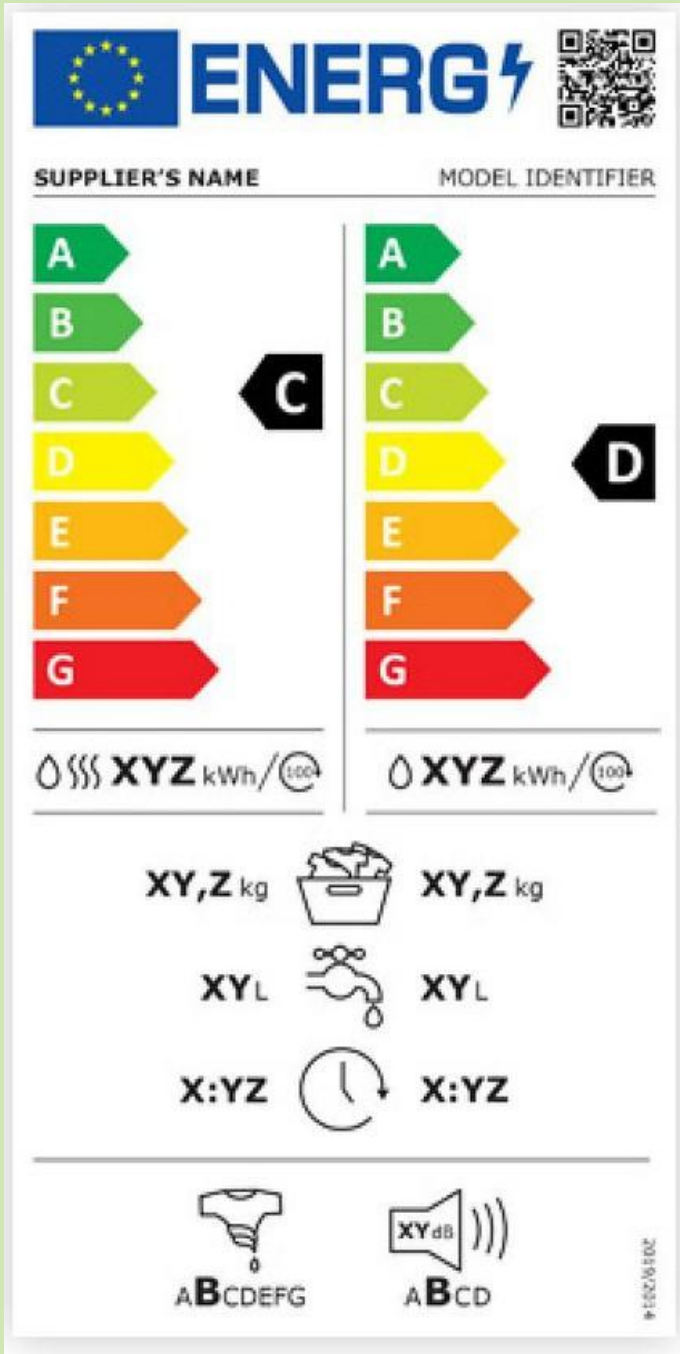
Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE KOMBINERT VASKEMASKINER OG TØRKETROMMEL?

Hvordan leser du energietiketten for:

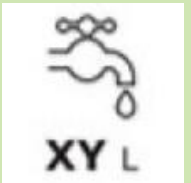
KOMBINERTVASKEMASKIN OG TØRKETROMMEL

Kapasitet (kg)

Varighet av “Eco 40-60”-programmet (t: min)

Vannforbruk per vaskeomgang (liter)

Sentrifugeringsevne-klasse

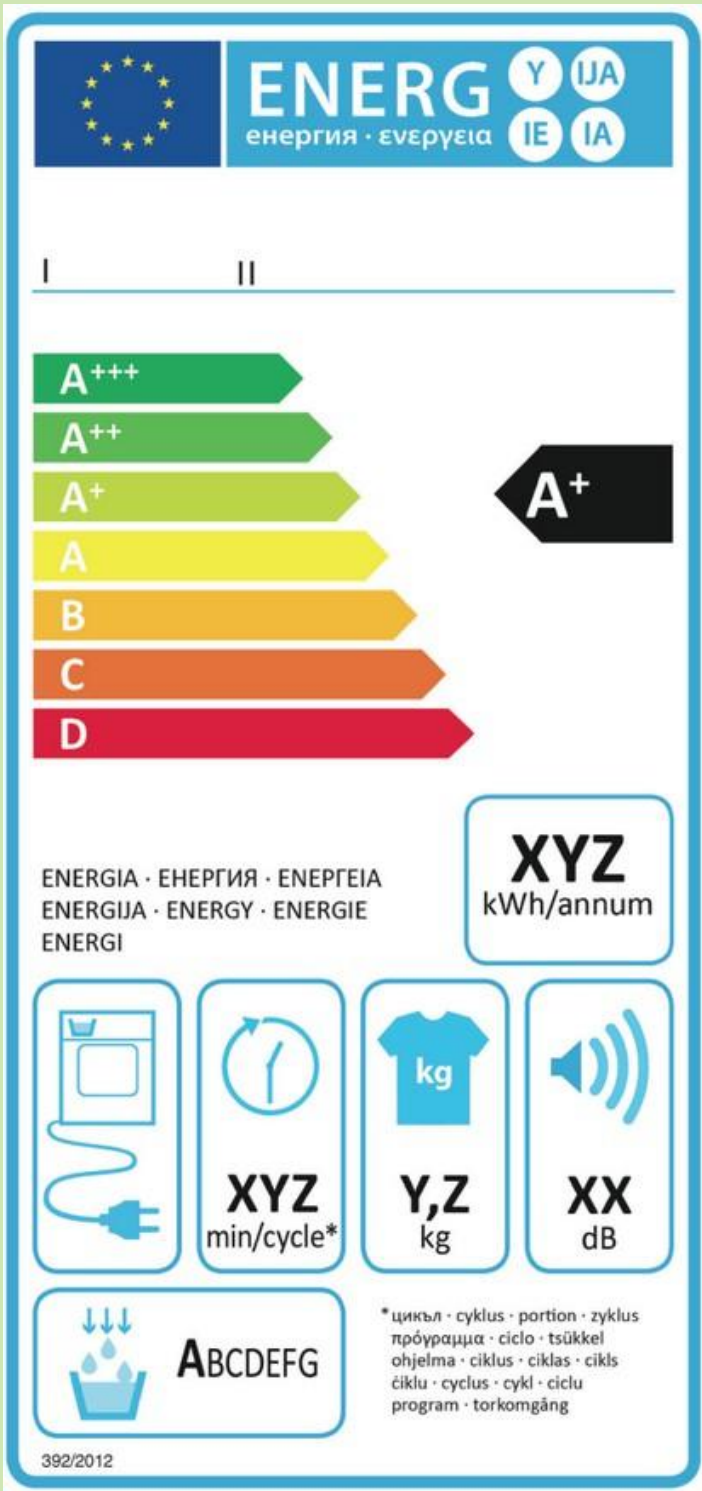
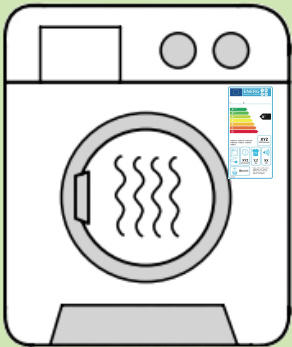
Støyklasse og lydnivå (dB(A)) ved sentrifugering

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE TØRKETROMMELER?

Hvordan leser du energietiketten for:

TØRKETROMMEL

Type
husholdningstørketrommel

Tidslengde på syklusen

Nominell kapasitet

Lydeffektnivå

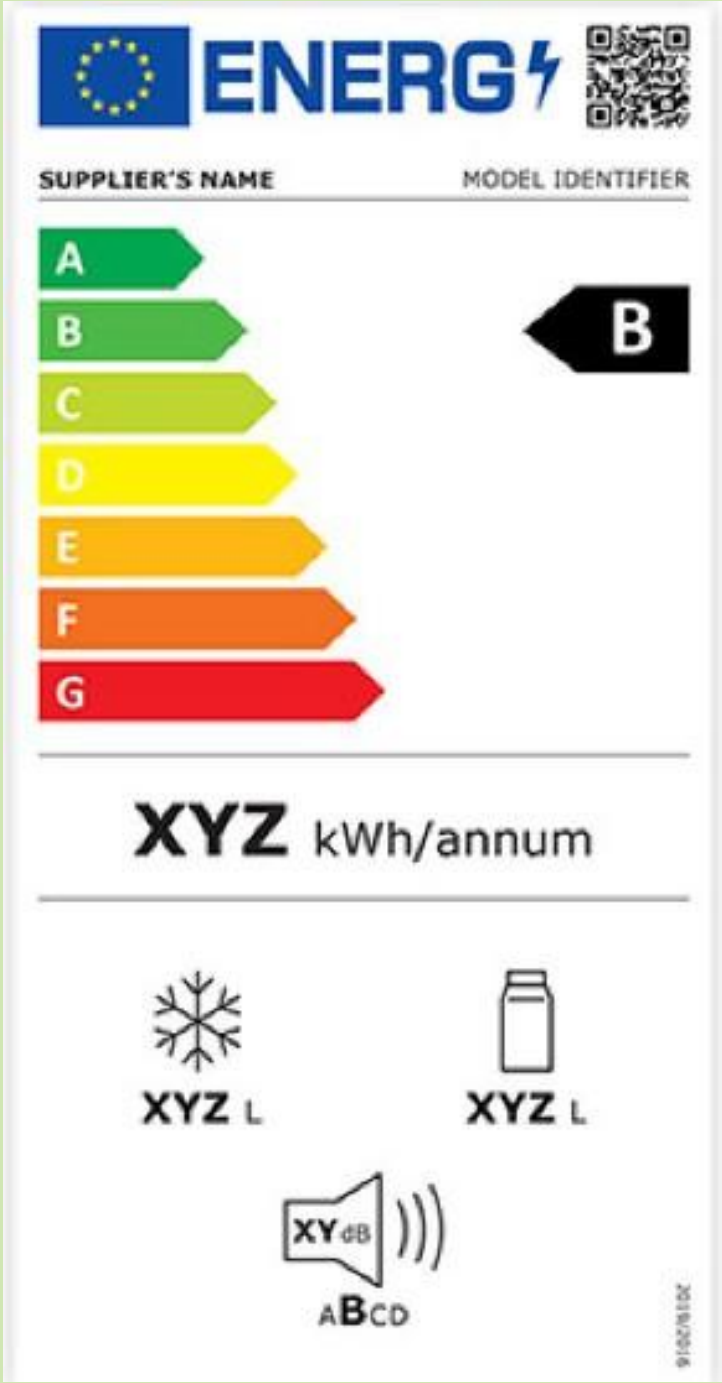
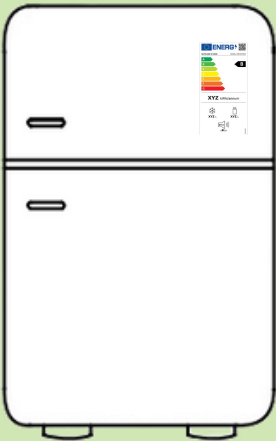
Kondenserings-
effektivitetsklasse

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE KJØLESKAP OG FRYSESKAP?

Hvordan leser du energietiketten for:

KJØLESKAP OG FRYSESKAP

Samlet volum for
fryserdel (liter)

Samlet volum for
kjøledel (liter)

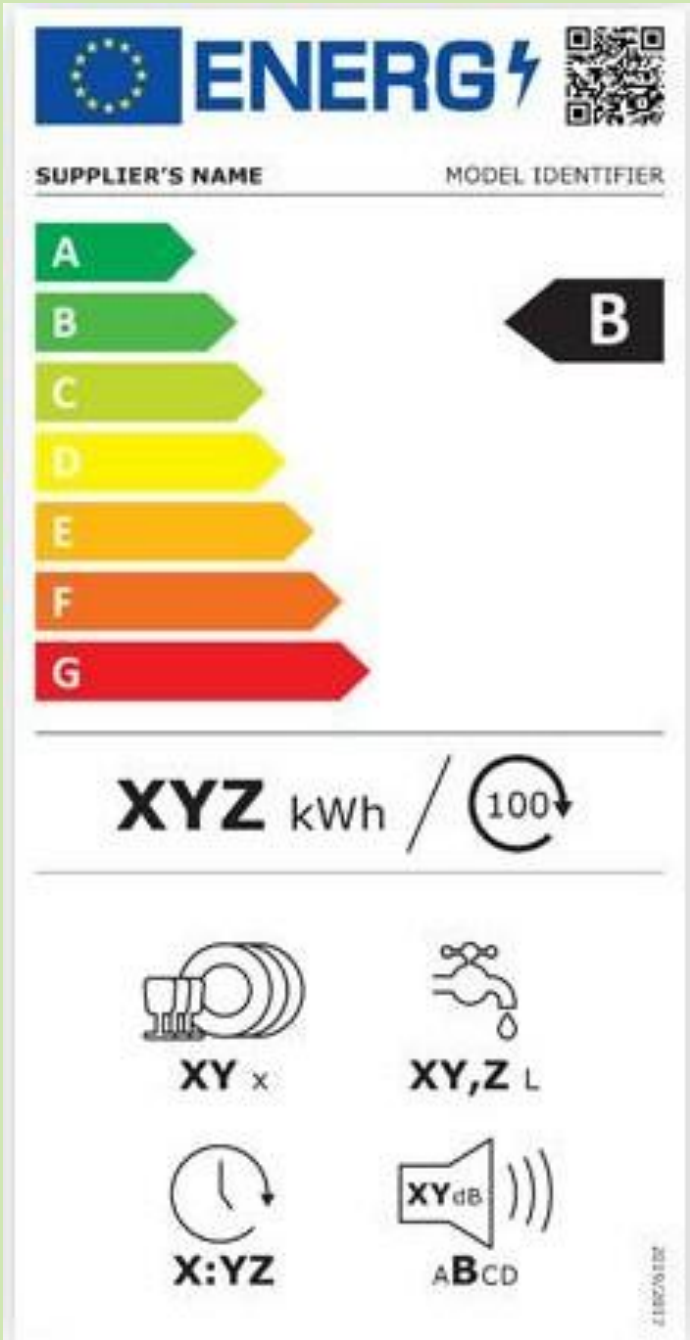
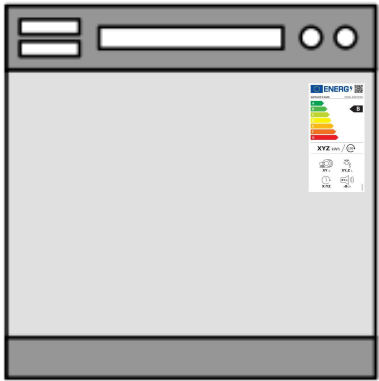
Støyklasse og
lydnivå (dB(A))

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE OPPVASKMASKINER?

Hvordan leser du energietiketten for:

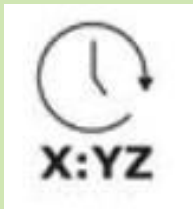
OPPVASKMASKIN

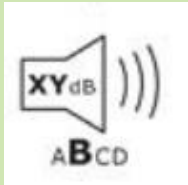
Kapasitet angis i
antall kuverter

Vannforbruk per
omgang for Eco-
programmet (liter)

Varigheten av Eco-
programmet (t: min)

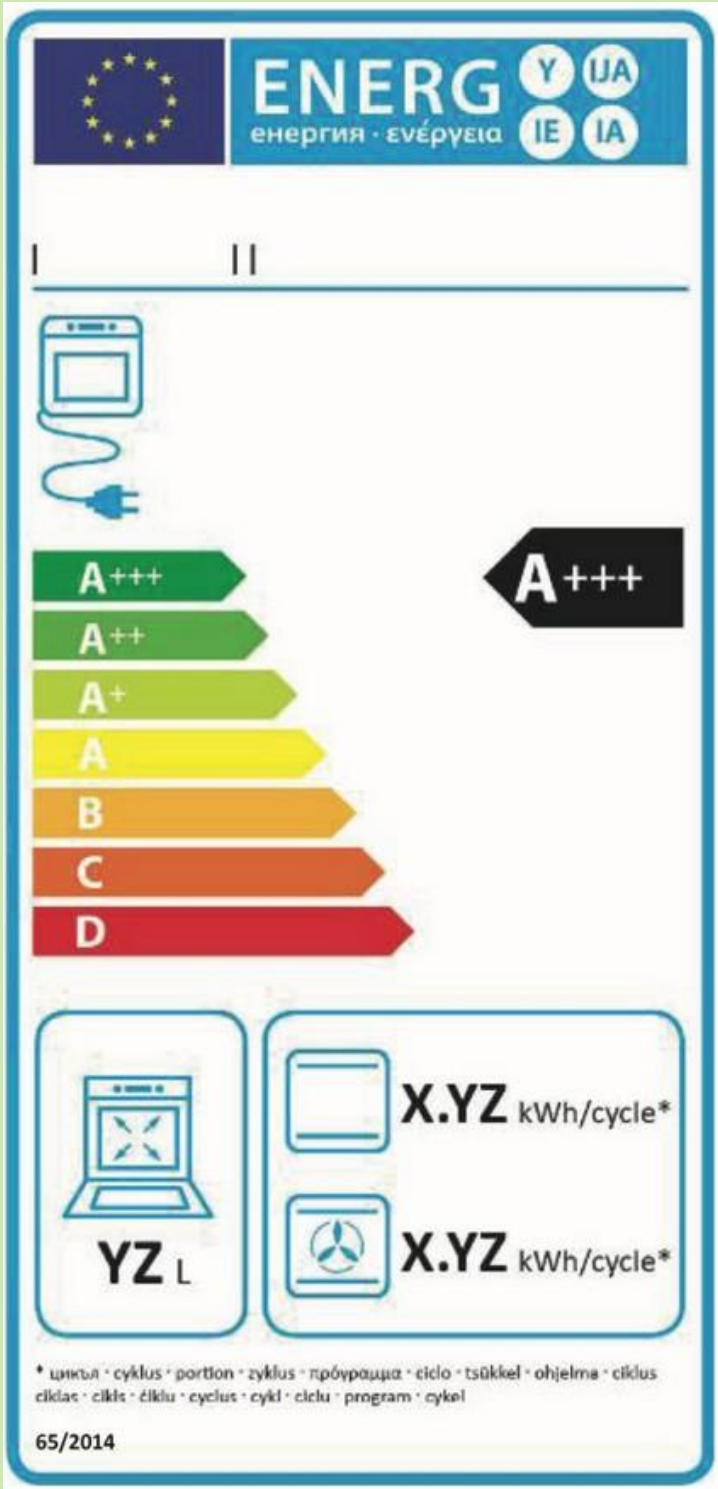
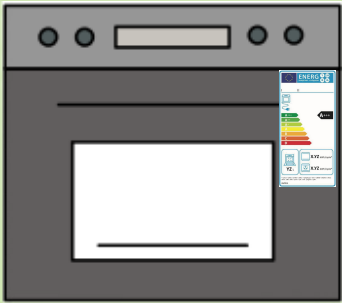
Støyklasse og
lydnivå (dB(A))

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE STEKEOVNER?

Hvordan leser du energietiketten for:

STEKEOVN

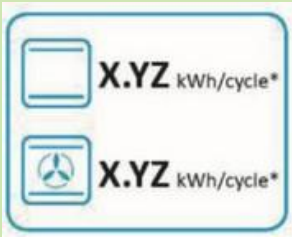
Elektrisk stekeovn

Gass stekeovn

Nyttevolumet til rommet

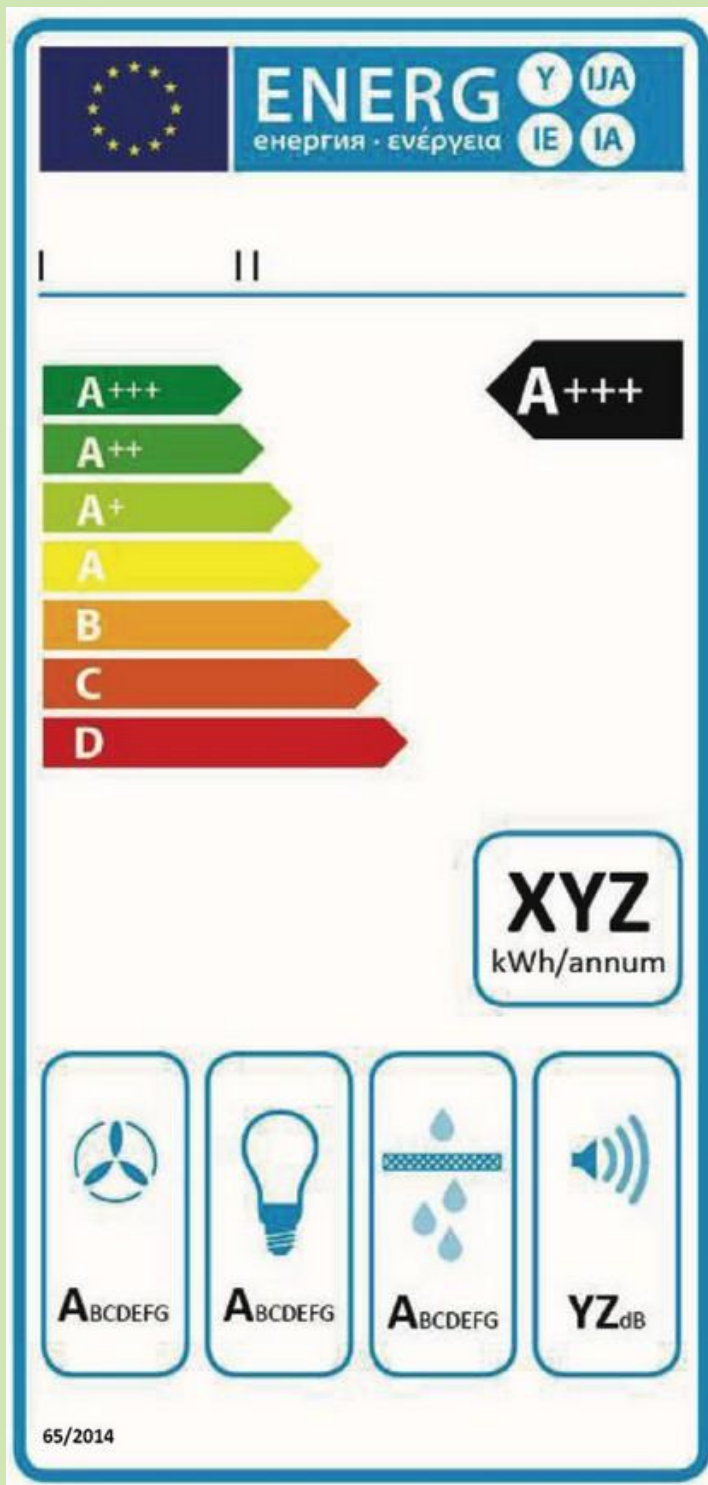
Energiforbruk per syklus

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE AVTREKKSHETTER?

Hvordan leser du energietiketten for:

AVTREKKSHETTE

Klasse av
fluidodynamisk effektivitet

Klasse av
lysgivningseffektivitet

Klasse av
fettfiltreringseffektivitet

Støynivå

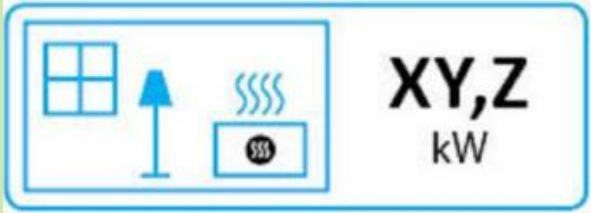
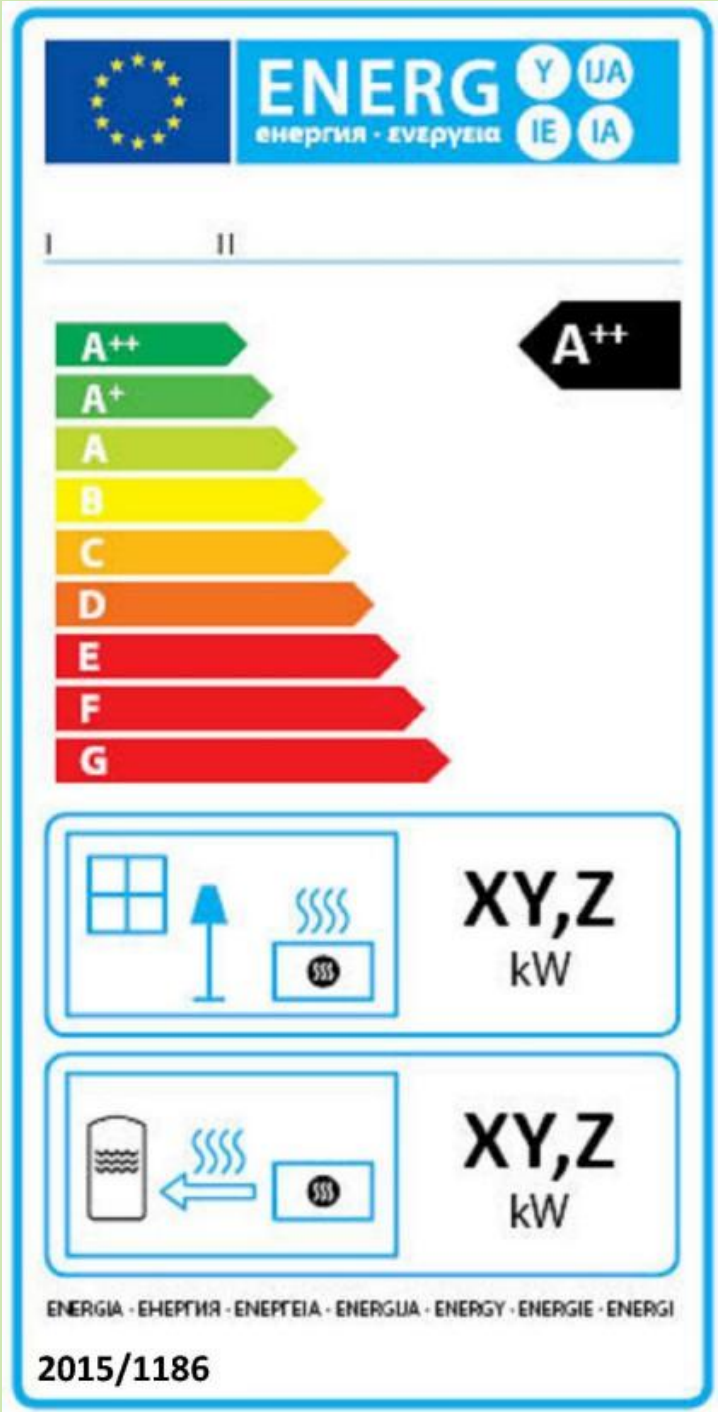
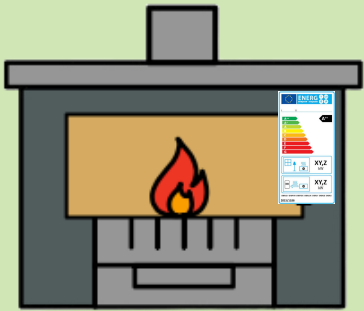
Årlig
energiforbruk

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

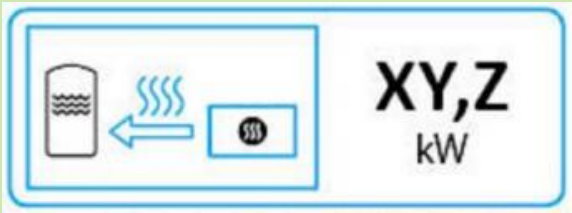
HVORDAN ENERGIMERKE VED- OG GASSOVNER?

Hvordan leser du energietiketten for:

VED-OGGASSOVN

Direkte varmeytelse

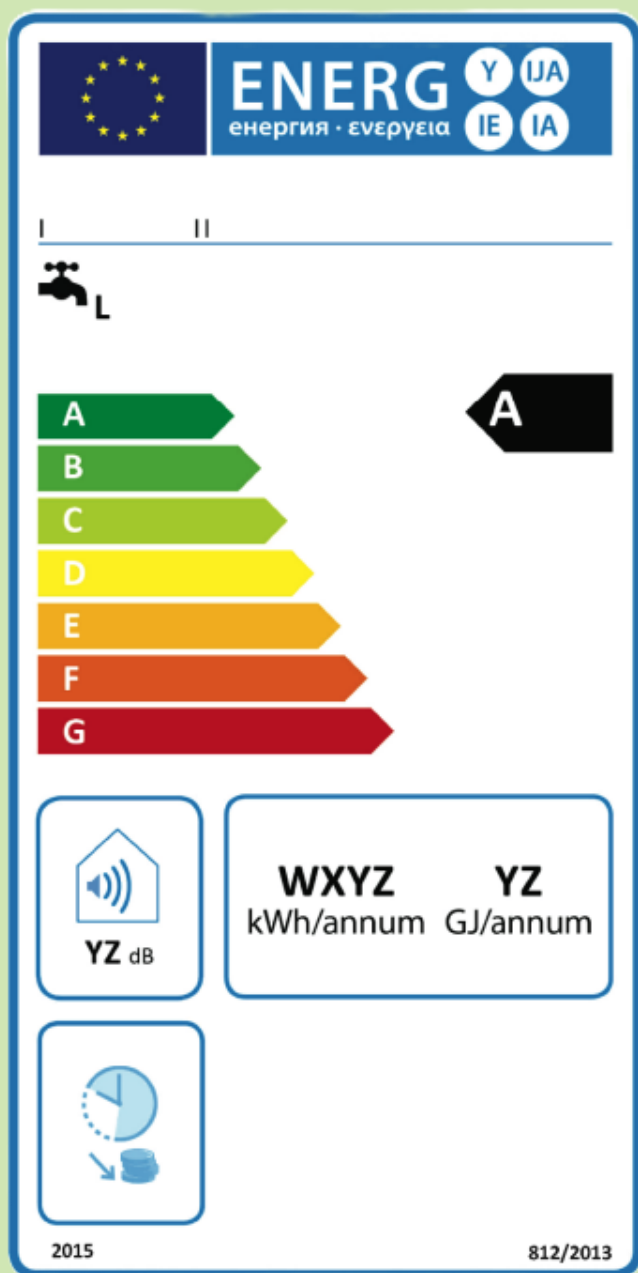
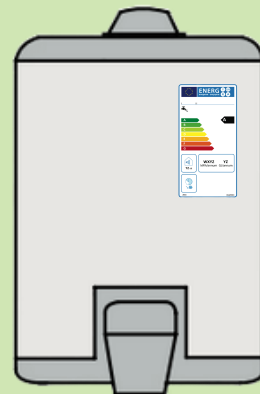
Indirekte varmeytelse

Etiketten skal vises utvendig på fremside av enheten på en synlig måte.

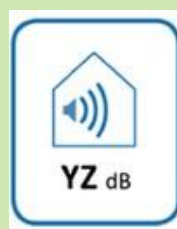
HVORDAN ENERGIMERKE VARMTVANNSSBEREDER OG VARMTVANNSSBEHOLDERE?

Hvordan leser du energietiketten for:

VARMTVANNSSBEREDER OG VARMTVANNSSBEHOLDERE

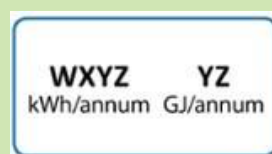
Vannvarmingsfunksjon

Lydeffektnivå,
innendørs

Virkeevne i perioder
med lav belastning

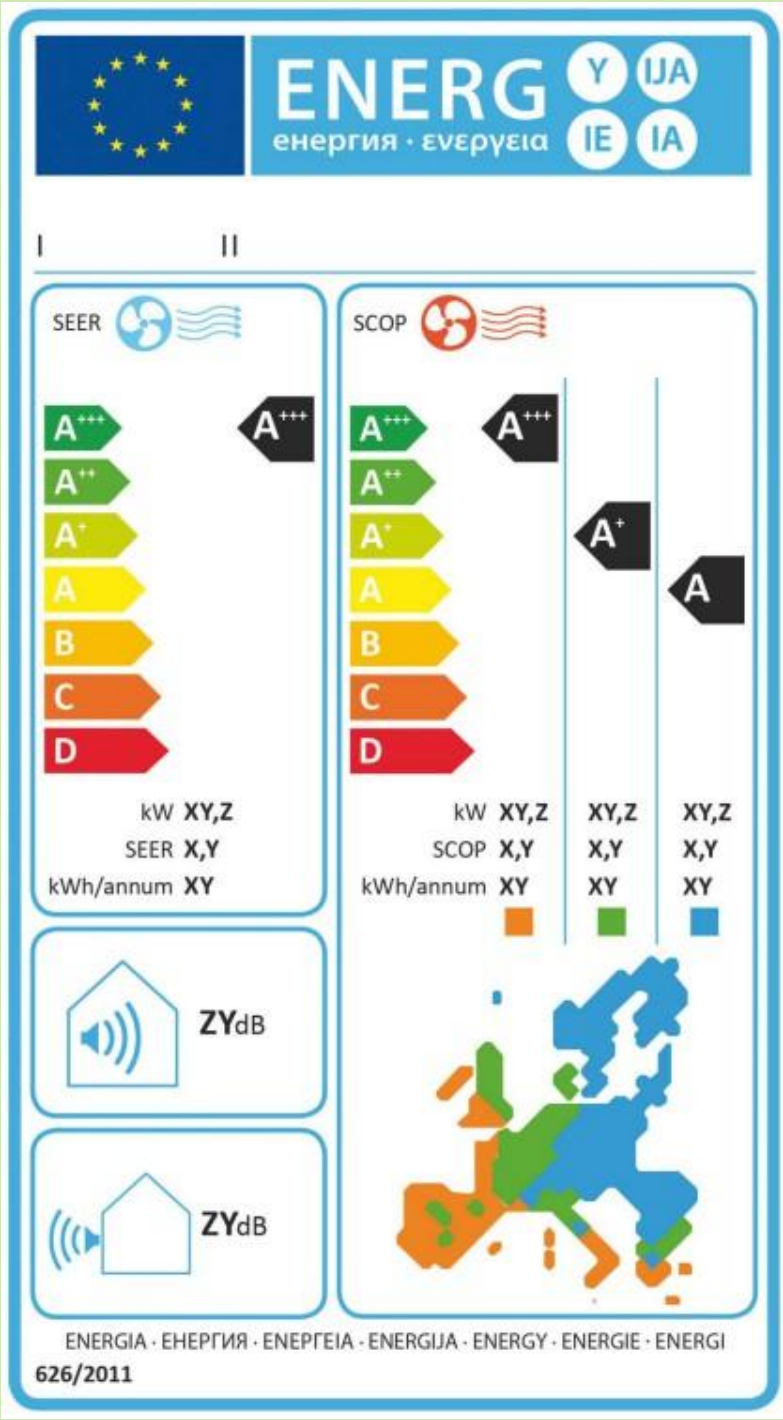
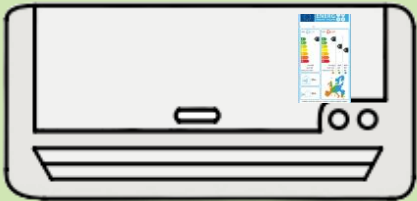
Årlig energiforbruk

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE LUFT-TIL-LUFT VARMEPUMPER?

Hvordan leser du energietiketten for:

LUFT-TIL-LUFT VARMEPUMPE

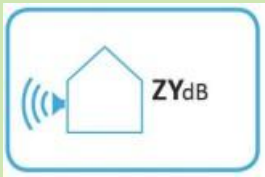
Årseffektfaktor for kjøling

Årseffektfaktor for oppvarming

Lydeffektnivå,
innendørs

Lydeffektnivå,
utendørs

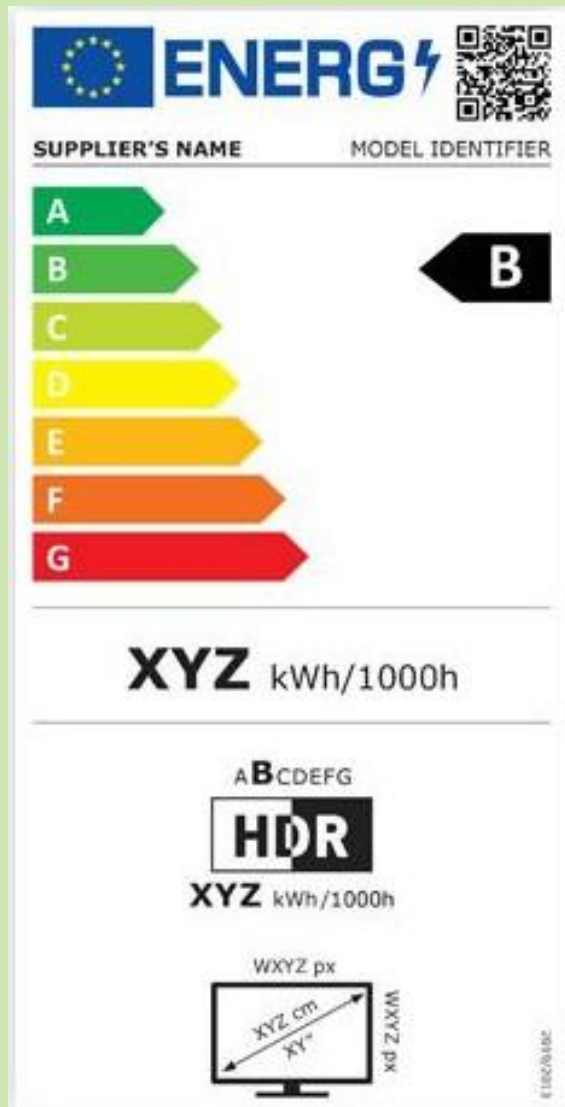
Kartet over de tre klimasonene (Kald, middels og varm) i Europa

Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE FJERNSYN OG ELEKTRONISKE SKJERMER?

Hvordan leser du energietiketten for:

FJERNSYN OG ELEKTRONISKE SKJERMER

Energibruk i HDR-modus per
1000 timer

Energiklasse i HDR-modus

Skjermstørrelse

Etiketten skal vises enten på forsiden av eller festet til apparatet, eller plassert på en synlig måte. En elektronisk energietikett kan vises på den elektroniske skjermen i stedet for en trykt energietikett, dersom skjermen hele tiden er slått på i butikken.

Energietiketten må være godt synlig, ha riktig størrelse og oppløsning.

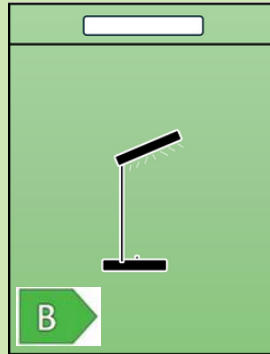
TV-er og elektroniske skjermer som er utstilt med emballasje til salg i butikken, skal ha energietiketten plassert på emballasjen eller på et skilt med energietiketten i nærheten av emballasjen, slik at den er godt synlig.

HVORDAN ENERGIMERKE LYSKILDER?

Bakside

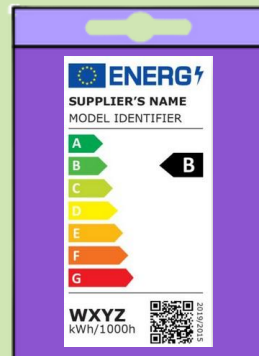

Fremside

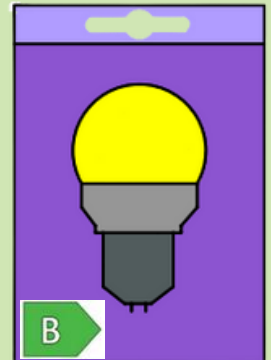

Lyskilder- lysutsendende delen ikke kan fjernes

Bakside

Fremside

Lyskilder- lyspærer

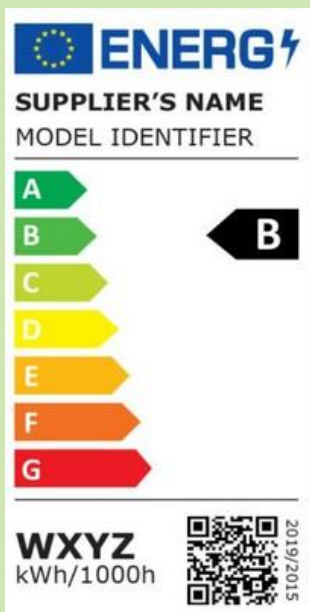
Lyskilde: er et produkt der den lysutsendende delen ikke kan fjernes eller tas ut av produktet for verifikasjon – for eksempel en lyspære eller en skrivebordslampe med ikke-utskiftbare eller "innbygde" LED.

Sammensatte produkt: er et produkt som er designet for å romme en utskiftbar lyskilde der lyskilden kan fjernes for verifikasjon, uten å ødelegge lyskilden..

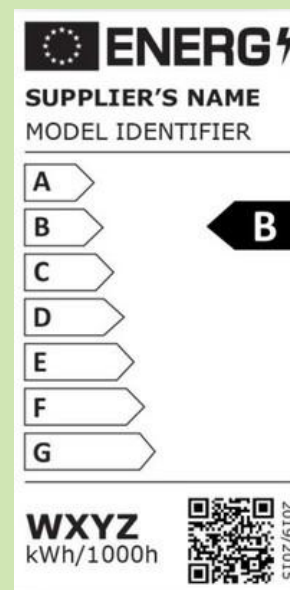
Emballasjen for sammensatte produkter viser ikke en energietikett, men hvis sammensatte produkt blir satt på markedet med en inkludert lyskilde, må en referanse til energimerkeklassen til den inkluderte lyskilden oppgis i den tekniske dokumentasjonen som følger med produktet. Lyskilden som benyttes i sammensatte produkt, skal registreres i EPREL.

Hvordan leser du energietiketten for:

LYSKILDER

Brukes hvis emballasjen har farge

Brukes hvis emballasjen er i svart og hvit

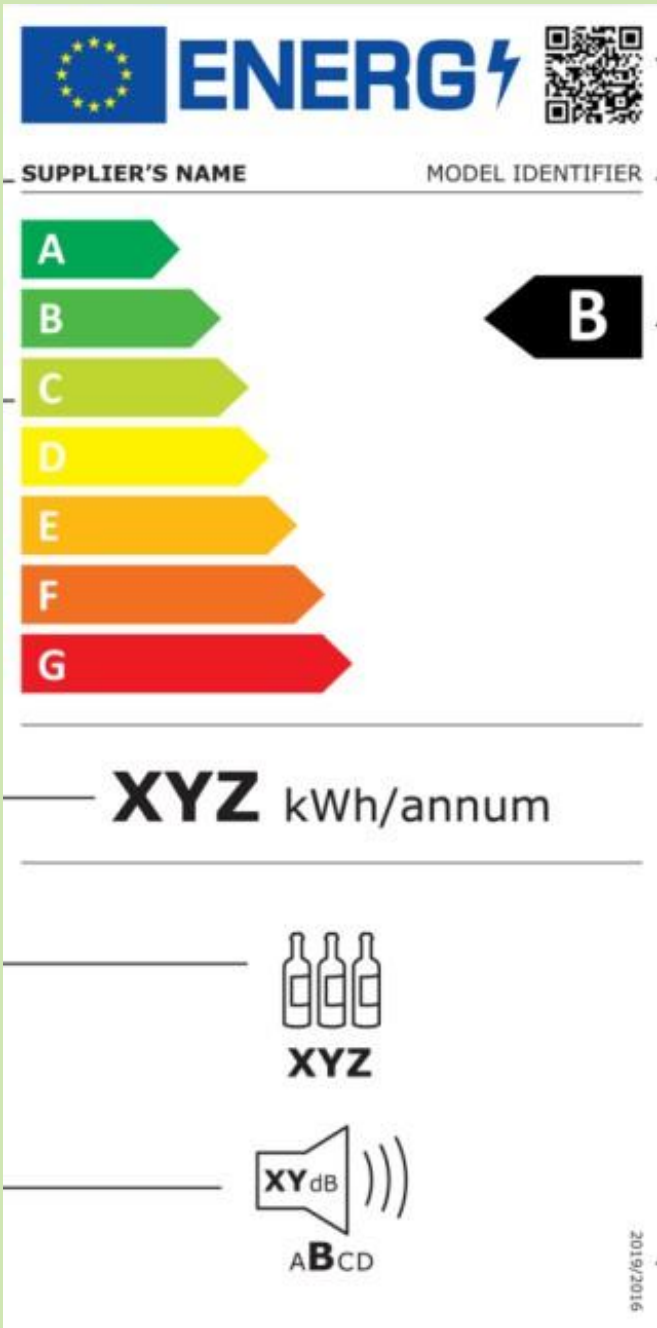
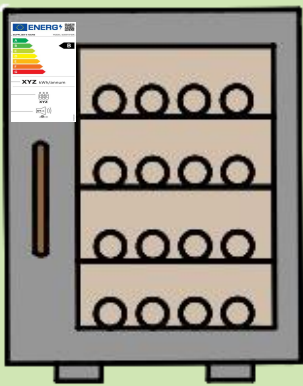

Lyskilde i emballasje skal plasseres i butikken slik at energieffektivitetspilen eller energietiketten vender mot forbrukere. Lyskilde uten emballasje som er utstilt med pris informasjon, skal ha godt synlig energietikett eller energieffektivitetspil i nærheten av pris.

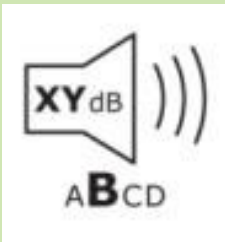
HVORDAN ENERGIMERKE VINSKAP?

Hvordan leser du energietiketten for:

VINSKAP

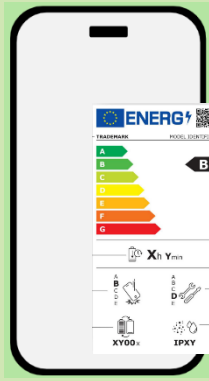
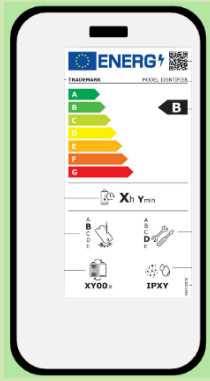
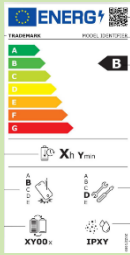
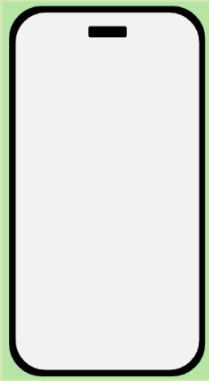
Antall vinflasker som kan lagres i vinskapet

Støynivå

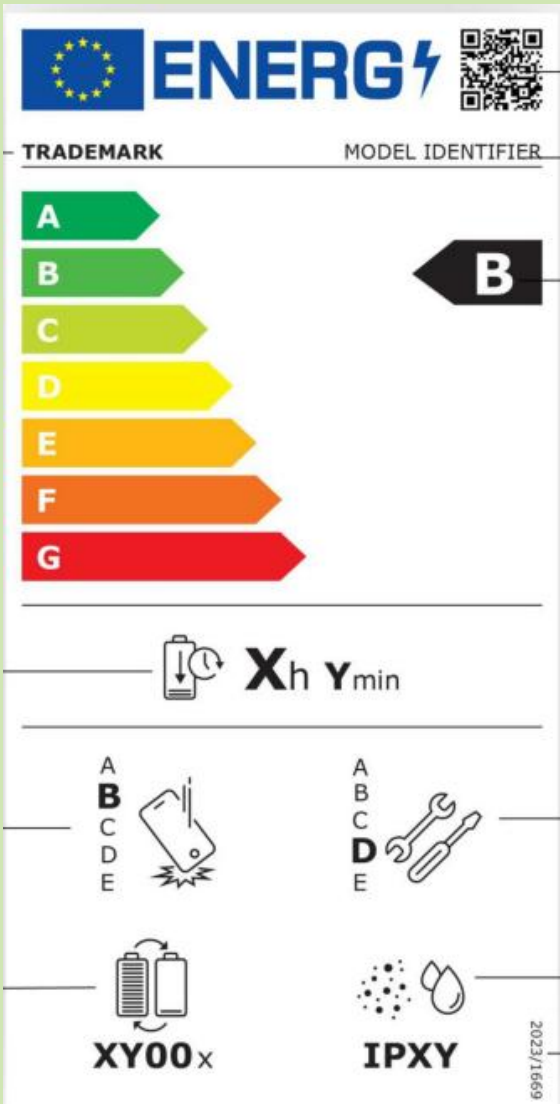
Etiketten skal vises på forsiden eller på toppen av enheten på en synlig måte.

HVORDAN ENERGIMERKE SMARTTELEFONER OG NETTBRETT?

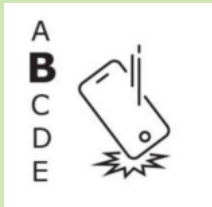

Hvordan leser du energietiketten for:

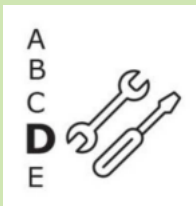
SMARTTELEFONER OG NETTBRETT

Batteriholdbarheten per syklus, i timer og minutter for hver full batterilading.

Klassen for pålitelighet ved gjentatte frie fall.

Reparasjonsklassen

Batteriholdbarheten i sykluser

Kapslingsgraden (beskyttelsesnivå mot støv og vann)

Etiketten skal vises i nærheten av produktet, være festet til det, eller være plassert på en slik måte at den er godt synlig og entydig viser til den spesifikke modellen.

Produktdatabasen for energimerkede produkter (EPREL)

- Leverandører må registrere opplysninger (energietikett, produktdatablad, mfl.) om nye produkter og modeller i EPREL før de bringes i omsetning.
- Forhandlere og forbrukere har tilgang til den offentlige delen av EPREL, og der kan de få tilgang til energietikett og produktdatablad.

Her finner du mer informasjon

- NVE-nettside for økodesign og energimerking
<https://www.nve.no/energi/virkemidler/okodesign-og-energimerking-av-produkter/>
- Forskrift om energimerking av energirelaterte produkter (energimerkeforskriften for produkter) <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-05-27-534?q>
- Informasjon om EPREL på NVE-nettside <https://www.nve.no/energi/virkemidler/okodesign-og-energimerking-av-produkter/produktdatabasen-eprel-for-energimerkede-produkter/>
- Tilsyn med økodesign- og energimerkekrav, veiledning om energimerking i nettbutikk og reklame <https://www.nve.no/energi/virkemidler/okodesign-og-energimerking-av-produkter/tilsyn-med-okodesign-og-energimerkekrav/>
- Ofte stilte spørsmål om energimerking på EU-nettside
https://energy.ec.europa.eu/system/files/2018-10/ec_faq_el_2015-1_0.pdf
- Vi anbefaler også at dere holder dere oppdatert på NVEs nettsider om energimerking, og at dere abonnerer på vårt nyhetsbrev:
<https://www.nve.no/nytt-fra-nve/nyhetsvarsel-fra-nve/>

KONTAKT OSS

- Ved spørsmål kontakt oss gjerne gjennom e-post: energimerking@nve.no, med referanse "energimerking av produkter".
- Vi setter pris på tilbakemeldinger på veiledningen. Vennligst svar på undersøkelse
https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=DYSNvMlgC0G0-xG4aAZ4DPYh1mmj_1CsGuyFVpxMTdUMDVaWjJEN1pOTlVMRDc5SIY1Tk5BMkMwQS4u